

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

Uchwała Nr S/69/2024

z dnia 23 kwietnia 2024 r. Składu Orzekającego
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Powiatu Brzeskiego za 2023 r.

Na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w osobach:

Arkadiusz Talik – przewodniczący
Aleksandra Bieniaszewska
Joanna Perucka

o p i n i u j e z u w a g a m i

sprawozdanie Zarządu Powiatu Brzeskiego z wykonania budżetu Powiatu Brzeskiego
za 2023 r.

U z a s a d n i e n i e

Zgodnie z dyspozycją art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu doręczono sprawozdanie z wykonania budżetu powiatu za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia komunalnego.

Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu, stosownie do treści art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 cyt. ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych podlega zaopiniowaniu przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu.

Analizując dane zawarte w przedłożonym sprawozdaniu Zarządu w zakresie zgodności z wielkościami ujętymi w:

1. uchwale Rady Powiatu Brzeskiego nr XLVI/318/22 z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej Powiatu Brzeskiego na rok 2023 (ze zm.),
2. sprawozdaniach sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 r., tj.:
 - z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S),
 - z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S),
 - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego (Rb-NDS),
 - o stanie środków na rachunkach bankowych j.s.t. (Rb-ST),
 - o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
 - uzupełniającym o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych (Rb-UZ),
 - o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),

- z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami (Rb-27ZZ),
- o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t. ustawami (Rb-50),

Skład Orzekający rozbieżności nie stwierdził.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone przez Zarząd sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu spełnia wymóg określony w art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Dochody budżetowe zaplanowane w budżecie Powiatu na 2023 r. (po zmianach) w wysokości 140 106 986,46 zł zostały wykonane w wysokości 149 050 819,99 zł, tj. w 106,4%, w tym dochody majątkowe ujęte po stronie planu w łącznej wysokości 19 123 863,23 zł wykonano w wysokości 24 626 888,83 zł, tj. w 128,8%. Stopień realizacji dochodów został przedstawiony opisowo oraz tabelarycznie według źródeł wraz ze wskaźnikiem wykonania poszczególnych rodzajów dochodów.

Plan wydatków budżetowych (po zmianach) w wysokości 150 708 666,60 zł został wykonany w wysokości 139 099 068,63 zł, tj. w 92,3%, w tym wydatki majątkowe ujęte po stronie planu w łącznej wysokości 19 013 281,18 zł wykonano w wysokości 14 043 635,44 zł, tj. w 73,9%. Zarząd, podobnie jak w przypadku wykonania dochodów, przedstawił zróżnicowany stopień wykonania wydatków opisowo oraz w zestawieniu tabelarycznym, w podziale na wydatki bieżące oraz majątkowe.

Planowane w wysokości 12 823 043,78 zł przychody ogółem zostały wykonane w kwocie 13 253 386,04 zł, w tym przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 11 745 709,49 zł.

Na koniec roku 2023 wykonane dochody bieżące wyniosły 124 423 931,16 zł, natomiast wykonane wydatki bieżące stanowiły kwotę 125 055 433,19 zł. W odniesieniu do powyższego Skład Orzekający stwierdza, iż przedstawione w sprawozdaniu dochody bieżące, wydatki bieżące oraz przychody z tytułu wolnych środków spełniają relację, o której mowa w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Realizacja budżetu Powiatu za 2023 rok zamknęła się nadwyżką budżetową w wysokości 9 951 751,36 zł.

Wskaźnik łącznej kwoty zobowiązań finansowych Powiatu wg stanu na 31 grudnia 2023 r., która zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego określała wielkość 25 147 272,72 zł, w stosunku do wykonanych dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 16,9%, co stanowi zmniejszenie o 5,1% w stosunku do ubiegłorocznego wskaźnika łącznej kwoty zobowiązań finansowych Powiatu wg stanu na 31 grudnia 2022 r., który w stosunku do wykonanych dochodów ogółem na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 22,0%.

Wraz ze sprawozdaniem opisowym z wykonania budżetu Powiatu Brzeskiego przedłożono sprawozdanie z wykonania planu finansowego Brzeskiego Centrum Medycznego w Brzegu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej za 2023 rok. Skład Orzekający podobnie jak w poprzednich latach zwraca uwagę, że sytuacja prawnofinansowa Powiatu zdeterminowana jest m.in. sytuacją finansową Brzeskiego Centrum Medycznego (BCM), dla którego Powiat jest podmiotem tworzącym, niemniej dostrzec należy, iż stan zobowiązań BCM na dzień 31 grudnia 2022 r. ogółem wynoszący 21 058 238,43 zł w odniesieniu do stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. uległ zmniejszeniu do kwoty 15 589 440,04 zł, w tym jak wynika ze sprawozdań Rb-Z (o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych) złożonych przez Brzeskie Centrum Medyczne:

- wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. ogólna kwota zobowiązań według tytułów dłużnych wykazana przez jednostkę wynosiła 7 656 484,72 zł, w tym kwota 1 517 337,71 zł z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług w kwocie 6 139 147,01 zł;
- wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. ogólna kwota zobowiązań według tytułów dłużnych wykazana przez jednostkę wyniosła 2 742 827,38 zł, w tym kwota 585 056,47 zł z tytułu zaciągniętych pożyczek oraz zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług w kwocie 2 157 770,91 zł.

Występowanie zobowiązań wymagalnych w Brzeskim Centrum Medycznym to sytuacja utrzymująca się od kilku lat, a Skład Orzekający już wielokrotnie podnosił tę kwestię w opiniach, jak również sygnalizował, że sytuacja finansowa Brzeskiego Centrum Medycznego wymaga nie tylko bieżącej analizy sytuacji finansowej ale i podjęcia działań zmierzających do przywrócenia zdolności jednostki do dokonywania wydatków w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz w szczególności spłaty wymagalnych zobowiązań, bowiem w sytuacji określonej w odpowiednich uregulowaniach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 991, ze zm.) przedmiotowe tytuły dłużne mogą stać się zobowiązaniami Powiatu. Za aktualne uznać należy w tym miejscu wskazanie, iż zgodnie z art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej podmiot tworzący zobowiązany jest do sprawowania nadzoru nad zgodnością działań podmiotu leczniczego niebędącego przedsiębiorcą z przepisami prawa, statutem i regulaminem organizacyjnym oraz pod względem celowości, gospodarności i rzetelności, w tym do dokonania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej na podstawie raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej o którym mowa w art. 53a ust. 1 cyt. ustawy o działalności leczniczej.

Pomimo zmniejszenia w odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego wielkości zobowiązań wymagalnych należy wskazać, iż jak wynika z powoływanego sprawozdania Rb-Z (o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych) wystąpienie wymagalnych tytułów dłużnych wg stanu na koniec IV kwartału 2023 r. skutkowało naliczeniem odsetek od zobowiązań wymagalnych w wys. 533 823,48 zł. Na tle powyższego podnieść należy, iż Składy Orzekające wielokrotnie i konsekwentnie wskazywały, że wystąpienie zobowiązań wymagalnych w jednostce organizacyjnej utworzonej przez powiat może wskazywać na naruszenie art. 44 ust. 3 pkt. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych bowiem wydatki publiczne tej jednostki powinny być dokonywane m.in.:

- w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
- w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W tym stanie faktycznym i prawnym należało postanowić jak w sentencji.

Na podstawie art. 20 ust. 1 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

**Przewodniczący
Składu Orzekającego**

Arkadiusz Talik